

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
ZAGREB

UPRAVA VOJNE POLICIJE
ODJEL KRIMINALISTIČKE VOJNE POLICIJE

Klasa: 810-02/93-01/02

Ur.br.: 512-16/03-93-51/1232

U Zagrebu, 02.10.1993.

OPERATIVNO IZVJEŠĆE

Sastavljeno dana 30.09.1993.g., u Odjelu kriminalističke vojne policije, u Zagrebu, Vlaška 87, povodom prikupljenih operativnih saznanja u svezi zapovijedi ministra obrane Ur.br.: 512-01-93-3363 od 25. rujna 1993.g.

Po dobivenoj zapovijedi Odjel kriminalističke vojne policije sastavio je plan rada operativno represivnih mjera i radnji u cilju otkrivanja eventualno počinjenih krivičnih djela na području zone odgovornosti Gospić pri izvršavanju borbenih zadaća od strane pripadnika Hrvatske vojske.

U obavljenom informativnom razgovoru sa zamjenikom zapovjednika Zbornog područja Gospić brigadirom Rahim Ademijem dobiva se podatak da su pripadnici Hrvatske vojske izveli akciju pod nazivom "Džep 93" munjevitio i precizno.

Pripadnici Hrvatske vojske vodili su borbu s naoružanim neprijateljem profesionalno, nije bilo maltretiranja, zlostavljanja, pljačke imovine, niti je poduzeta bilo kakva mjera i radnja koja bi u ovim uvjetima imala obilježje kaznenog djela.

Iako je prema izjavi brigadira Ademija neprijatelju data mogućnost predaje, istu nisu htjeli iskoristiti.

Zabilježeni su slučajevi gdje se žena s mužem i susjedom predaje i dolaskom pred hrvatske vojnike žena vadi ručnu bombu, istu aktivira od koje biva ranjen pripadnik Hrvatske vojske. U ovakvim i sličnim slučajevima Hrvatska vojska je prema neprijatelju djelovala iz neposredne blizine.

POSTUPAK PREMA UBIJENIM NEPRIJATELJSKIM VOJNICIMA

Zbog potrebe saniranja oslobođenog područja zamjenik zapovjednika ZP Gospić izdaje zapovijed, klasa: 8/93-01/29, ur.br: 1643-20-93/4, od 10.09.1993.g. i sveza isti broj od 12.09.1993.g. (vidi prilog 1 i 2)

Temeljem ovih zapovijedi djelatnici Zavoda za sudsku medicinu Medicinskog fakulteta Rijeka dr. sc. Dobi-Babić Renata - predstojnik Zavoda i specijalista za sudsku medicinu i dr. Alen Bosnar, specijalizant na Zavodu za sudsku medicinu, pristupili su pregledu mrtvih tijela neprijatelja dana 15. i 16.09.1993.g. Pregledan je 51 pokojnik i to 46 muških i 5 ženskih.

Analizom ozljeda ustanovljenih vanjskim pregledom proizlazi da je 29 pokojnika umrlo uslijed strijelnih ozljeda, a 22 pokojnika uslijed eksplozivnih rana. Jedan pokojnik ima strijelnu ranu iz apsolutne blizine u predjelu sljepoočnice, što ukazuje najvjerojatnije na samoubajstvo. Jedan ženski leš s eksplozivnim povredama ruku govori u prilog samoubojstva.

Od strane djelatnika Zavoda za sudsku medicinu Medicinskog fakulteta Rijeka sastavljen je zapisnik iz kojeg je vidljivo da je svaki pokojnik fotografiran i daktiloskopiran. (vidi prilog 3)

NAPOMENA: Svaki pregled pokojnika obavljen bez stručne osobe iz Zavoda za sudsku medicinu i nestručno dato mišljenje unosi velike zabune.

Obične muhe brzo mogu uništiti očne jabučice ili proširiti i izmijeniti izgled rane. Osim muha i drugi insekti mogu nanijeti posmrtna oštećenja koja se olako mogu zamijeniti sa zaživotnim. Ne rijetko se dešava da površinska oštećenja kože što ih nanose mravi i kukci na području vrata i zapešća budu zamijenjeni s tragovima konopca (rezanje, davljenje).

Još veće zabune mogu unositi posmrtna oštećenja od životinja. Miševi (domaći i šumski) napadaju isključivo najprije nos, oči, prste, a potom prave rupu na vratu. Tragovi koje ostavljaju ovi mali glodavci površnog promatrača dovest će u zabludu.

Koja sve oštećenja (slična masakru) mogu osim ovih malih životinja učiniti i divlje zvijeri, kao i domaće životinje i to u izuzetno kratkom roku, dovodi obične promatrače u pravilu uvijek u zabludu, ako nije prisutan stručan tim za to kompetentnih osoba.

Smatramo da je ovo važno istaknuti jer informacije, o masakriranju osobe čiji leš je nađen u šumi, u pravilu polaze javnim pogovorom koji počinje od neupućenih osoba čije viđenje leša je "sve masakr" što nije prirodna smrt, a da i ne govorimo o mogućnosti razlikovanja zaživotnih povreda od posmrtnih.

POSTUPAK SA ZAROBLJENIM NEPRIJATELJSKIM VOJNICIMA

Ukupno 7 neprijateljskih vojnika je zarobljeno dana 10.09.1993.g. od strane specijalne jedinice MUP-a RH. U informativnom razgovoru svi priznaju pripadnost vojsci tzv. Republike Srpske.

U vrijeme uhićenja bili su u vojnim odorama s automatskim strojnicama i drugom vojnom opremom. Nakana im je bila probiti obranu Gospića i doći u mjesto Ribnik.

Svi uhićeni su prepraćeni vojnom državnom odvjetniku u Karlovac uz kaznenu prijavu, a o svakom je sastavljeno izvješće o lišavanju slobode uz obrazloženje. (vidi prilog 4-11)

Prema niti jednom zarobljeniku od momenta lišavanja slobode nije primjenjivana sila, nisu zlostavljani niti maltretirani. Odmah su s njima ostvarili neposredni kontakt predstavnici međunarodnog Crvenog križa koji nisu imali prijedbi na postupanje vojne policije, koja je nad istima vršila krim. obradu.

POSTUPANJE S UHIĆENIM CIVILNIM OSOBAMA

Na području na kojem je izvedena akcija uhićeno je ukupno 15 civilnih osoba. Sve uhićene osobe su starije i nemoćne. Brigu oko smještaja ovih osoba preuzeo je Crveni križ iz Gospića u suradnji s međunarodnom organizacijom Crvenog križa.

Regionalni ured za prognanike i izbjeglice Gospić smjestio je 14 osoba u mjesto Kalić kod Senja. Svima je pružena liječnička i druga potrebna pomoć.

Jedna je osoba prepraćena vojnom državnom odvjetniku u Rijeci zbog temeljne sumnje da je počinila kazneno djelo opisano u čl. 5 KZ RH.

Za sve uhićene civilne osobe sačinjen je spisak, a obavljen je i informativni razgovor s osobama za to sposobnim o čemu su sastavljene službene bilješke. (vidi prilog 12-20)

Iz obavljenih informativnih razgovora došlo se do podataka o osobama koje su kao pripadnici paravojnih srpskih postrojbi tzv. "Vojske Republike Srpske Krajine" od početka oružanih sukoba na području RH do polovine mjeseca rujna 1993.g. svojom terorističkom djelatnošću ugrožavali državnu stabilnost RH. Protiv Jovana Kordića, pukovnika, zapovjednika "Gračačke brigade" uz još 60 osoba podnešena je kaznena prijava. (vidi prilog 21)

POSTUPAK S PRIKPLJENOM I UGINULOM STOKOM

Prema zapovijedi zamjenika zapovjednika ZP Gospić s novo-oslobođenog prostora zbrinuta je i evakuirana sva živa stoka. Uginula stoka je pokopana, izvršena je deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija prostora.

Prikupljanje stoke povjereno je Civilnoj zaštiti iz Gospića i veterinarskoj stanici Gospić, kao i veterinarskoj struci 9 gmtbr. 111. mtbr.

Aktiviran je potrebit broj ekipa s materijalno-tehničkim sredstvima. O broju i vrsti sakupljene stoke, te postupanju s istom sačinjeno je izvješće. (vidi prilog 22-26)

Za sve vozače i vozila koji su prevozili stoku sačinjen je spisak, izdat je putni radni list s točnim vremenom i relacijom prijevoza. (vidi prilog 27)

Kriminalistička vojna policija za sada ne raspolaže s podacima o bilo kakvoj kriminalnoj radnji u svezi zbrinjavanja stoke.

POSTUPAK S MATERIJALNO-TEHNIČKIM SREDSTVIMA I IMOVINOM

Mnoga materijalno-tehnička sredstva koja je neprijatelj koristio oduzeta su i smještena u skladište sukladno zapovijedi zamjenika zapovjednika ZP Gospić.

Sačinjen je uredan popis pronađenih sredstava od rednog broja 1 do 98. (vidi prilog 28)

Tako popisana sredstva su prevožena i uskladištena u skladište "Pazariška" s uredno ispunjenim i uknjiženim skladišnim primkama. (vidi prilog 29)

Odjel kriminalističke vojne policije prikupljajući obavještenja na terenu ostvario je i neposredni kontakt sa zamjenikom zapovjednika ZP Gospić, načelnikom PU Ličko-Senjske, kao i s djelatnicima vojne policije 71. bVP.

Iz svih ostvarenih kontakata i obavljenih informativnih razgovora nije se došlo do saznanja o počinjenim kaznenim djelima, stoga do sada nije podnešena niti jedna kaznena prijava kako od strane civilne tako i vojne policije.

Također djelatnici PU Ličko-Senjske kao i djelatnici vojne policije nisu započeli kriminalističku obradu u svezi prikupljanja prethodnih obavještenja kako po operativnim saznanjima tako niti po zahtjevu državnog i vojnog državnog odvjetništva.

OSTALA POSTUPANJA

Dana 23.09.1993.g. u 11 sati na kontrolnom punktu Špilnik izvršena je razmjena mrtvih tijela o čemu je sačinjena službena bilješka. Od strane srpskih predstavnika uručen je spisak nestalih osoba s područja Divosela, Čitluka i Počitelja. Na popisu se nalaze 64 osobe. (vidi prilog 30)

Operativni djelatnici Odjela kriminalističke vojne policije i dalje rade na prikupljanju podataka i poduzimanju operativno-represivnih mjera i radnji, a u cilju utvrđivanja postojanja temeljne sumnje o eventualno počinjenim kazanim djelima od strane pripadnika HV, a prilikom izvršavanja postavljenih zadataka na području Gospića tijekom mjeseca rujna 1993.g.

Ukoliko utvrdimo da su pojedini pripadnici HV počinili krivično djelo protiv istih će biti podnešena krivična prijava vojnom državnom odvjetniku u za to zakonom predviđenom roku.

Priloga -30-

